ST EDWARD'S

OXFORD

16+ ENTRANCE EXAMINATION

For entry in
September 2017

GREEK

Time: 1 hour

Candidates Name: ……

Instructions to Candidates:

Answer all the questions in Sections A, B & C.
Translate only where asked & then on alternate lines.
Use of a Greek lexicon is permitted.

Croesus and Atys

Section A.
Translate this passage on alternate lines. [40 marks]

Croesus dreams of the death of his son, and a stranger arrives in Sardis.

ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ δύο παῖδες, τῶν ὁ μέν ἕτερος κωφός ἦν, ὁ δὲ ἕτερος ἄριστος τῶν ἡλῑκιώτων πολλῳ. τό δέ ὄνομα αὐτου ἦν Ἄτυς. ὄνειρος τις ἐσήμηνέ τῷ Κροίσῳ ὡς ἀποθανεῖται αἰχμῇ σιδηρῃ βληθέντα.

παρασκευάζοντι δέ τὸν τοῦ παιδὸς γάμον, τις ἀνὴρ δυστυχής ἀφικέτο εἰς τὰς Σάρδας οὐ καθαρὸς χεῖρας ἐχων. οὗτος δὲ, Ἀδραστῳ ὀνοματι, παρελθὼν εἰς τὰ Κροίσου οἰκία κατὰ νόμους, καθαρσίου ἐδέιτο, Κροῖσος δέ αὐτον ἐκάθηρε. ὁ οὐν Ἀδραστος ᾥκει παρά Κροῖσον.

ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὑὸς μέγα ἐν τῷ Μυσίῳ Ὀλύμπῳ ἐγενέτο: ὁρμώμενος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ ὄρεος τούτου τὰ τῶν Μυσῶν ἔργα διεφθείρεν. πολλάκις δὲ οἱ Μυσοὶ ἐπ᾽ αὐτὸν ἐξελθόντες ἐποίησαν μὲν κακὸν οὐδέν, ἔπασχον δὲ πρὸς αὐτοῦ.

τέλος δὲ ἀφικόμενοι παρὰ τὸν Κροῖσον, ἄγγελοι τῶν Μυσῶν ἔλεγον ὅτι ὑὸς μέγιστον ἀνεφάνη αὐτοῖς ἐν τῇ χώρῃ, ὃς τὰ ἔργα διεφθείρεν. ‘νῦν οὐν δεόμεθά σοῦ,’ ἔφασαν, ‘τὸν παῖδα καὶ λογάδας νεανίας καὶ κύνας συμπέμψαι ἡμῖν, ἵνα αὐτό ἀποκτεινωσιν.’

Herodotus *Histories* Book 1.34-36 (adapted)

κωφός: dumb, mute
ἡλῑκιώτης: an equal in age, fellow
ἐσήμηνέ from σημαίνω: indicate
ὁ ὄνειρος: dream
ἡ αἰχμη: spear
σιδηρος: made of iron
αἱ Σάρδεις: Sardis
καθαρὸς: clean, pure, unpolluted
καθάρσιος: cleansing
καθαίρω: cleanse, purify
ἐδέιτο from δέομαι: ask for, need (+ gen.)
οἱ Μυσοὶ: Mysians
το ὑὸς: boar
λογάς: picked, chosen
ὁ κύων: dog

(Please write on alternate lines for Section A only.)

Section B. Read the next part of the story and answer the questions. [60 marks]

The Mysians ask Croesus for assistance on an expedition that ends in disaster

τῶν Μυσῶν ταῦτα αἰτησαντων, Κροῖσος μνημονεύων τὰ τοῦ ὀνείρου ἔπεα οὐ ἐφη τον παιδον, ἀλλα λογάδας των Λυδων νεανίας πεμψειν. ἀποχρεωμένων δὲ τούτοις τῶν Μυσῶν, προσηλθε ὁ τοῦ Κροίσου παῖς ἀκούσας τα τῶν ἐδέοντο οἱ Μυσοί. 'ὦ πάτερ, ἐάν μή ἐμέ ἐπὶ τὴν θήρην πέμψῃς, οἱ ἐν τῃ πόλει νομιοῦσι μέ δειλόν εἶναι.' Κροῖσος ἀπεκρινατο 'ὦ παῖ, οἶδα σέ οὐ δειλόν ὄντα, ἀλλά μοι ὄψις ὀνείρου ἐν τῷ ὕπνῳ ἔφη σε ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι: ὑπὸ γὰρ αἰχμῆς σιδηρῆς ἀπολέεσθαι.' ὁ δέ Ἄτυς ἐφη, 'ποῖαι μὲν χεῖρες εἰσὶ ὑὸς, ποία δὲ αἰχμὴ σιδηρὴ τὴν σὺ φοβέαι; ἐπεί ἡ μάχη οὐ πρὸς ἄνδρας γίνεται, μέτες με.'

ὁ δέ Κροῖσος πείσθεις ἠρώτησε Ἀδραστον φυλαξαι τὸν παῖδα. ἦλθον μετὰ ταῦτα ἐξηρτυμένοι λογάσι τε νεανίαις καὶ κυσί. ἀφικόμενοι δὲ εἰς τὸν Ὄλυμπον τὸ ὄρος ἐζήτεον τὸ θηρίον, εὑρόντες δὲ καὶ περιστάντες αὐτὸ κύκλῳ ἐσηκόντιζον. ἔνθα δὴ ὁ ξενος, οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς, καλουμενος δὲ Ἄδρηστος, ἀκοντίζων τὸν ὗν μὲν ἥμαρτε, ἐτυψε δὲ τοῦ Κροίσου παιδός.

ὃ μὲν δὴ βληθεὶς τῇ αἰχμῇ ἐξέπλησε τὴν τοῦ ὀνείρου φήμην. ἔθει δέ τις ἀγγελων ἵνα τῷ Κροίσῳ τα γενομενα ἀγγειλειε, ἀφικόμενος δὲ εἰς τὰς Σάρδας τὴν τε μάχην καὶ τὸν τοῦ παιδὸς μόρον ἐσήμηνέ.

Herodotus *Histories* Book 1.36-43 (adapted)

μνημονεύω: I remember
το ἔπος: word
οἱ Λυδοι: Lydians
δειλός: cowardly
ἀποχράομαι: be satisfied
ἡ θήρη: hunt
ὀλιγοχρόνιος: short-lived
ἀπολέεσθαι: ἀπόλλυμι – destroy, kill
μέτες: aor. imperative from μεθίημι: let go
ἐξαρτύω: get ready
περιστάντες from περιίστημι: stand around
εἰσακοντίζω, ἀκοντίζω: throw a spear
ἐκπίμπλημι: fulfill

1. Who was Croesus willing to send on the hunt instead of his son? (line 2) 2

. . . . . .

2. What was Atus afraid would happen if he wasn't sent on the hunt? (line 4) 3

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

3. Explain in detail Croesus' reasons for not wanting to send his son on the hunt. (line 5-6) 3

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4. How does Atus persuade his father to send him on the hunt? (line 7-8) 2

. . . . . .

. . . . . .

5. What does Croesus ask Adrastus to do? (line 9) 1

. . . . . .

6. How did they try to kill the boar? (line 11) 3

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7. What happened instead? (line 12-13) 3

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

8. Where did a messenger go at the end of the story and why? (line 14-16) 3

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

9. Write down in Greek an example of the following found in either passage.

a) Present infinitive . . . . . .

b) Future infinitive . . . . . .

c) Genitive absolute . . . . . .

d) Present participle . . . . . .

e) Aorist participle . . . . . .

f) Middle verb . . . . . .

g) Optative . . . . . .

h) Subjunctive . . . . . .

i) A superlative . . . . . .

j) An instrumental Dative 10

Section C. Translate into Greek.

1. The general's horses are fine. 5

. . . . . .

. . . . . .

2. The slave took the master's sword. 5

. . . . . .

. . . . . .

3. The storm will not stop the sea-battle. 5

. . . . . .

. . . . . .

4. I know that you ran towards Sparta for five days. 5

. . . . . .

. . . . . .

5. They say that this man is wisest. 5

. . . . . .

. . . . . .

6. When the soldiers had won, the enemy fled. 5

. . . . . .

. . . . . .